

Ministerie van Landbouw en Visserij meldt...

Wij hebben gemeend onder de kop 'ministerie van Landbouw en Visserij meldt' regelmatig wat korte berichten zonder commentaar op te nemen van het ministerie van Landbouw en Visserij, Directie Voorlichting en Externe Betrekkingen. Andere tijdschriften volgden ons hierin.

Ofschoon in de berichten nog wel eens meningen worden geuit waar natuur- en dierenbeschermers zich niet of moeilijk kunnen verenigen hebben wij toch gemeend de teksten op te moeten nemen om een beter idee te krijgen van de meningen, die op dit ministerie heersen.

Minister Braks doet voorstel voor uitzetten Bevers (*Castor fiber*) in Biesbosch

Minister ir. G. Braks (Landbouw en Visserij) heeft op 5 februari 1988 een voorstel voor het uitzetten van Bevers in de Biesbosch voorgesteld aan een aantal betrokken instanties, waaronder het Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch, de centrale landbouworganisatie Altena-Biesbosch en het Landbouwschap, het overlegorgaan Nationaal Park i.o. Biesbosch en Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. De bewindsman heeft de organisaties verzocht hem vóór 1 april 1988 van advies te dienen.

De bewindsman staat positief tegenover een experiment met Bevers in de Biesbosch. In een aantal landen zoals de Bondsrepubliek Duitsland, de DDR en Frankrijk, is immers gebleken, dat Bevers een positieve bijdrage kunnen leveren aan de gebieden met rivieren en moerasbossen. Bevers worden, gezien het positieve effect op de levensgemeenschappen in en aan het water, in delen van Europa met succes opnieuw ingevoerd.

Minister Braks wil echter, alvorens hij de plannen concreet laat invullen, advies vragen aan een aantal betrokken instanties over de voorwaarden, waaraan het experiment dient te gaan voldoen.

Volgens het voorstel van de bewindsman zal het experiment een looptijd krijgen van vijf jaar (1988 tot en met 1993), waarna aan de hand van een evaluatie de voortzetting bezien zal worden. De aanwezigheid van Bevers zal in de periode van het experiment worden beperkt tot de Zuidwaard, een gedeelte van de Biesbosch in beheer bij Staatsbosbeheer.

Voor een aantal mogelijke neveneffecten tijdens het experiment stelt de minister zich in zijn voorstel garant. Zo zal onder meer mogelijke schade aan waterkeringen of aan de waterhuishouding, waarvan kan worden

vastgesteld dat deze door de Bevers of door hun nakomelingen is aangericht, door de overheid worden hersteld.

Schade aan gewassen zal zo veel mogelijk worden voorkomen door het plaatsen van rasters en dergelijke..

De muskusrattenbestrijding zal op de in het gebied gebruikelijke wijze kunnen worden uitgevoerd. Mochten desondanks aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn, dan zal de minister daarvoor de provincie, binnen redelijke grenzen, schadeloos stellen.

Over een aantal zaken zullen nog nadere afspraken gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld over het wegvangen van Bevers op plaatsen waar ze ongewenst zijn en over schade-aspecten. Deze afspraken zullen gemaakt worden in een speciale begeleidingsgroep, waarin naast vertegenwoordigers van de rijksoverheid, ook vertegenwoordigers de betrokken organisaties zitting zullen hebben. Deze begeleidingsgroep zal het experiment begeleiden.

Persbericht no. 18 (8-2-1988).

Jachtfonds biedt mogelijkheid voor treffen structurele maatregelen voor verbetering leefomgeving wild

Jachthouders kunnen dit jaar onder bepaalde voorwaarden een bijdrage van 30% tot maximaal 60% uit het Jachtfonds krijgen, als zij structurele maatregelen treffen ten gunste van de leefomstandigheden van het grof-, klein- en waterwild in hun jachtgebied.

Het bestuur van het Jachtfonds heeft hiertoe 10 februari 1988 in Den Haag besloten. Met deze bijdrage hoopt het bestuur een stimulans te geven aan maatregelen, die een structurele verbetering betekenen voor het wild. Alle jachthouders (in 1987 circa 34.000) dragen jaarlijks f 50,- af bij de aanvraag van hun jachtakte. Het budget voor de biotoop-

verbeterenden maatregelen (circa f 200.000,-) is afkomstig uit deze gelden.

De voorwaarden, waaronder een jachthouder in aanmerking kan komen voor een bijdrage uit het Jachtfonds, zijn onder meer dat de grondeigenaar cq - gebruiker met het plan instemt, de maatregelen een duurzaam karakter hebben en er van de genomen maatregelen een voorbeeldwerking uitgaat.

Voor de bijdrage komen onder meer niet in aanmerking de aankoop van landbouwgewassen op stam, de exploitatiekosten van reeds bestaande wildakkers en maatregelen binnen gesloten wildbanen.

Verzoeken voor aanvraagformulieren voor deze regeling kunnen worden ingediend bij het ministerie van Landbouw en Visserij, secretariaat Jachtfonds, postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Persbericht no. 23 (11-2-1988).

Ministerraad accoord met wijziging Lijsten Bedreigde Uitheemse Diersoorten

De ministerraad heeft op 12 februari 1988 ingestemd met de voorstellen van minister ir. G. Braks (Landbouw en Visserij) voor de wijziging van de lijsten, waarop de diersoorten staan, die vallen onder de regels van de Wet Bedreigde Uitheemse Diersoorten.

De bescherming in ons land ging voor een aantal diersoorten verder dan internationaal vereist werd. De nationale wetgeving zal met de wijziging in overeenstemming worden gebracht met de Europese wetgeving.

In een aantal diersoorten wordt onder bepaalde voorwaarden de handel weer mogelijk. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Goudgeelkoppapegaai, de Blauwwangpapegaai, de Pantserkrokodil, de Australische Krokodil, walrussen en de Blauwe Gifkikker en de Bonte Klompvoetkikker.

De handel in de wol van de Vicugna zal na wijziging van de lijsten weer toegestaan zijn. De wol wordt verwerkt in kleding, dekens of kleden. Gezien de ontwikkeling van de populatie van de soort in met name Peru en Chili is thans een bescheiden oogst uit de natuur van deze dieren toelaatbaar.

De wijziging van de lijsten zal voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State.

Persbericht no. 24 (15-2-1988).

Voor behoud Otters (*Lutra lutra*) verdere achteruitgang leefomgeving voorkomen

Voor het behoud van de Otter in Nederland dient een verdere achteruitgang van de leefomgeving van deze dieren te worden voorkomen. Vooral in de gebieden met de meeste Otters in Friesland-Overijssel, Holland-Utrecht moet gedacht worden aan het handhaven en verbeteren van het bestaande habitat en het verbeteren en uitbreiden van de mogelijkheden binnen en tussen de gebieden voor migratie. Gebieden als het merengebied van Groningen-Drenthe, Zeeuwsch-Vlaanderen en dergelijke dienen weer een goede aansluiting te krijgen bij het hoofdverspreidingsgebied.

Deze conclusie staat in het rapport van het onderzoek 'Het Otterhabitat in Nederland'. Het onderzoek is uitgevoerd door drs. J. Veen in opdracht van het ministerie van Landbouw en Visserij en het Jachtfonds. Het rapport is op 2 maart 1988 aangeboden in Den Haag aan het Jachtfonds en het ministerie van Landbouw en Visserij.

Het voorkomen van de Otter in Nederland staat en valt met het voorkomen van grote waterrijke gebieden met betrekkelijk weinig gestoorde en dekkingrijke oevers. Gebieden, waarin Otters voorkomen, dienen aan een aantal voorwaarden te voldoen. Zo moeten ze voldoende groot zijn om een otterpopulatie te herbergen en rijk zijn aan niet vervuilde, visrijke wateren. Binnen het gebied moet voor de Otter een netwerk van mogelijkheden zijn om zich ongestoord te kunnen verplaatsen. Deze dekking dient het gehele jaar voldoende te zijn.

Onderzoek

Voor het onderzoek zijn alle Nederlandse brakke en zoete wateren, breder dan vijf meter en met een oppervlakte groter dan 5.000 vierkante meter onderzocht.

Alleen de eilanden Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog zijn buiten beschouwing gelaten.

Voor de beoordeling van een water als otterhabitat werden een aantal hoofdaspecten onderscheiden: structuur en de begroeiing van de oeverzone, de mogelijke verstoringen die kunnen optreden en de ligging ten opzichte van andere wateren.

Resultaten

Uit het onderzoek is gebleken, dat Nederland twee relatief grote gebieden, het 'Fries-Overijsselse gebied' en het 'Hollands-Utrechtse gebied' heeft, waar voor de Otters nog een geschikte leefomgeving aanwezig is. Deze twee gebieden dienen met elkaar verbonden te worden door de lange en zeer smalle Randmerenzone om ook op termijn de otterstand veilig te stellen.

Het zogenaamde 'Fries-Overijsselse gebied' bestaat uit een combinatie van de Friese IJsselmeerkust, het Friese merengebied en het Fries-Noordwestoverijsselse laagveengebied. Vooral in dit gebied is nog sprake van een relatief goed aaneengesloten gebied zonder ernstige belemmeringen in de vorm van verstedelijkte zones en zones met weinig of niet geschikte leefomgeving.

Daarnaast is er het 'Hollands-Utrechtse gebied', bestaande uit West-Friesland, de Wieringermeer, Midden-Noord-Holland, het Hollands-Utrechtse plassengebied, de Zuid-Hollandse Waarden, het Beneden-Grote Rivierengebied en Haringvliet. In het Hollands-Utrechtse gebied is er op veel plaatsen duidelijk sprake van versnippering.

Toekomst

De gegevens van het onderzoek zullen mede de basis vormen voor het toekomstige beschermingsplan voor de Otter, dat momenteel bij het ministerie van Landbouw en Visserij in voorbereiding is.

Persbericht no. 43 (3-3-1988).

Goede perspectieven voor beplanting langs waterlopen

Beplantingen kunnen een reëel alternatief zijn voor het gebruikelijke beheer en onderhoud van beekoevers. De kosten daarvan behoeven niet noodzakelijk hoger te liggen dan bij het tot nu toe toegepaste beheer. Om optimaal gebruikt te kunnen maken van de mogelijkheden die beekbegeleidende beplantingen bieden, moet de waterloop voldoen aan hydraulische eisen en zijn aan de toepassing van de beplanting eveneens voorwaarden verbonden. Houtwallen maken een goede kans terug te keren in het Nederlandse landschap. Dit blijkt uit een onderzoek naar beekbegeleidende beplanting op initiatief van de Landinrichtingsdienst van het ministerie van

Landbouw en Visserij. Daarvoor zijn er door de Landinrichtingsdienst in samenwerking met het Staatsbosbeheer en enkele waterschappen in de Achterhoek al enkele succesvolle experimenten gehouden.

Dit komt onder meer in uitdrukking in een onlangs verschenen rapport van de Werkgroep Beekbegeleidende Beplantingen: 'Beplanting langs waterlopen als beheersmaatregel'.

Doelstelling van de werkgroep was te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor oeverbeplantingen in de zandgebieden in ons land, met name in de Achterhoek. Gezocht werd naar de beste manier om langs oevers van beken beplanting aan te brengen die voldoende schaduw geeft en tevens de oevers versterkt. Het gebruikelijke (machinale) onderhoud van oevers heeft de afgelopen jaren ertoe geleid dat steeds meer beplanting verdween. Het grote voordeel van oeverbeplanting is dat het schaduwrijke watermilieu alsmede een rijkdom aan planten en diersoorten hierdoor kan terugkeren.

Naast het hoofd rapport zijn drie deelrapporten verschenen, namelijk:

- 'Oeverbeplanting en waterbeheer', dat zich richt op beplantingsaspecten van nieuw aan te leggen oeverbeplanting;
- 'Natuurbouw in Münsterland', waarin ervaringen met enkele Westduitse landinrichtingsprojecten worden behandeld;
- 'Inventarisatie oeverbeplantingen', dat verslag doet van bestaande halfnatuurlijke waterlopen en al aangelegde proeven in de Achterhoek.

De werkgroep Beekbegeleidende Beplantingen hoopt met deze rapportage inzicht te geven in de mogelijkheden van de aanleg van oeverbeplantingen en de belangstelling voor dit onderwerp te vergroten. In landinrichtingsprojecten in de provincie Gelderland en Noord-Brabant zijn de resultaten van het onderzoek reeds nader toegepast.

In de werkgroep, die op initiatief van de Landinrichtingsdienst werd ingesteld, hadden vier Gelderse Waterschappen, de provincie Gelderland en het ministerie van Landbouw en Visserij zitting.

Persbericht no. 72 (13-4-1988).